

den. Det er jo ogsaa efterhaanden mere og mere gaaet op for Befolkningen at arbejde med Papirer. Man ser efterhaanden i Provindserne den ene Bank optaa efter den anden, idet man anerkjender det Gode, der er ved at benytte Anvisninger i Stedet for store og betydelige Pengebeløb. Vor Tid peger netop hen til, saaledes som det allerede i England i meget høi Grad er Tilfældet, at arbejde paa denne Maade og derved fritages for disse bestandige kontante Udbetalinger; men naar det er Tilfældet, ser jeg aldeles ingen Grund, hvorfor Ministere nu vil negte, hvad der mulig tidligere har kunnet være af mindre Betydning for Handelsstanden. Skjøndt det derfor kun er et Mindretalsforslag, skal jeg anbefale Forslaget under Nr. 82 til Thingets Velvilje.

Frederiksen: Det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberty) sagde blandt mange andre Ting, at man kunde se, at Løbsatrisen var skabt af Rigsraadet, og at det derfor var et daarligt Arbejde, og at der vilde være kommet et ganske andet Resultat frem, hvis det havde været Rigsdagen, der havde behandlet den. Jeg er nu ganske vist ikke nogen meget stor Beundrer af det Resultat, der blev tilveiebragt af Rigsraadet; men det er dog ganske vist, at Rigsraadet bragte et Fremskridt tilveie, medens der er al Udsigt til, at Rigsdagen ikke vil bringe det Allermindste tilveie. Det ærede Medlem talte en hel Del om Stikord, rettet til mig, og behøvede mig, at jeg talte om Beskyttelse og om Frihandel og sagde, at det var et af disse Stikord, og det var ogsaa et Stikord at sige, at Arbejderne havde Fordel af Beskyttelsens Nedfættelse. Det være mig tilladt et Dieblit at dvale ved dette meget vigtige Genfyn til Arbejderne, der saa tidt kommer frem og ganske vist ogsaa har stor Betydning. Det ærede Medlem sagde, at det var Arbejdernes og ikke væsentlig Fabrikanternes, der havde Fordelen af Løbsatriser, og at det var Stikord, naar man sagde Andet. Jeg er overbevist om, at naar de Herrer et Dieblit ville forfølge dette Emne, ville de se, hvem der gjør sig skyldig i Stikord. Lad os tage de Artister, med Genfyn til hvilke vi have foreslaaet Nedfættelse; de allerfleste af dem, saasom Papir, Sern, Olie, Sukker, vedkomme Fabrikker. Hvor nu virkelig Nogen, at Fabrikanterne give deres Arbejdere større eller mindre Løn, efter som de selv tjene? Hvor man ikke, at Lønnen er det, som de maa give Arbejderne, naar de ville have Arbejdet gjort? Er de Herrer ikke, at Fabrikanterne kommer mere i deres egen Lønne, saavidt mulig, beholde dette selv, og hvis en Forhøjelse af Løden gjør Indtagten mindre, der ogsaa selv lide Tabet derved. Som Lønnen er, tror jeg ikke, at Nogen, som ret undersøger disse Forhold, kan være i Tvivl om, at saaledes er den, fordi den maa være det efter Tilbyd af og Ef-

terspørgsel efter Arbejder, fordi Fabrikanterne ere nødt til at give deres Arbejdere det, som de give dem. Naar man nu vil se, hvorledes de fleste af de Løbsatriser, som vi hidtil have vedtaget, have virket, og de ville spørge, hvorledes de Nedfættelser, vi her have foreslaaet, sandsynligvis ville virke, saa tør man sige, at de neppe ville have til Følge, at Fabrikterne standse. Vi have set, at Fabrikterne have været i Stand til efterhaanden at udvide sig, og navnlig saa moderat, som vore fleste Løbsatriser ere, er der ganske vist al Grund til at vente, at Følgen ikke vil blive, at Fabrikterne standse. Men saa er jeg aldeles ude af Stand til at se, hvorledes det skulde faae nogen væsentlig Indflydelse paa Arbejderne og ikke paa Fabrikanterne. Maafe vil det slet ingen Indflydelse faae paa nogen af dem, idet Fabrikterne ville forandre deres Produktion saaledes, at de kunne følge med Forholdene. Det ærede Medlem for Sorø (Alberty) talte om tidligere Exempler. Han mindede om, at f. Ex. Sukkerfabriker her i Byen vare blevne nedlagte. Han mindede derved selv om, hvilken ganske anden Rolle Konjunkturerne spille i disse Forhold. Naar vi se, hvad der gjør, at Arbejdslønnen stiger i visse Perioder, snarere gaar tilbage i andre, saa træffe vi Konjunkturer af en ganske anden Beskaffenhed end saadanne smaa Forhold, som vi her have med at gjøre, hvor vi lægge en ubetydelig Smule paa eller tage Lidt af. Det er ganske andre vigtige Faktorer, vi her møde, der øve en ganske anderledes indgribende Indflydelse paa Industriens Gang og derved paa Arbejderne. Og naar vi nu ville vælge Tidspunktet — vi maa jo dog se at komme til en fornuftig Ordning — saa skønner jeg ikke, at der kan findes noget helbigere Tidspunkt end det nuværende, da Konjunkturerne ere opadgaaende, og der er kommet en overordentlig Opadgaaen for Fabrikker, og der derfor under de nuværende Forhold netop er meget liden Udsigt til, at Fabrikker skulde standse, og Arbejderne saaledes blive brødløse. Det Samme gælder om andre Erhvervsgræner, som efter den ærede Talers Mening skulde have saa stor Fordel af Beskyttelsen, skjøndt det er i det Heles Interesse at nedfætte Beskyttelsen. Men han nævnte nu som Exempel paa det Modsatte de Skibe, som beskæftige sig med at føre Sukker hertil. Jeg tror, her gælder det Samme som om Arbejderne, at de Skibsrederne og Søfolk, som beskæftiges med at føre Sukker hertil, ikke faae mere for deres Arbejde end de, der ere beskæftigede med anden Skibsart. Det gælder her som ellers, at Betalingen maa rette sig efter almindelige Forhold og ikke efter saadanne særlige Forhold. Det vilde være forunderligt, om Ophævelsen af et trykkende Baand ikke ogsaa her skulde komme Arbejderklassen til Gode. Naar det ærede Medlem sagde, at det var en Frase at paakalde Englands Exempel, saa er det i det Mindste ikke nogen Frase for de engelske Arbejdere, der sandt deres Løn stigende